

Roslagsvatten

Länsstyrelsen Stockholm

Box 22067
104 22 Stockholm

Överklagande av Länsstyrelsens beslut 5673-13284-2016

Till: Mark- och miljödomstolen

Klagande

Ekerö kommun
c/o Ekerövatten
Sågvägen 2
184 40 Åkersberga

Ombud:
Mikael Algvere
Adress som klagande

Motpart

Länsstyrelsen i Stockholm
Enheten för miljöskydd
Box 22067
104 22 Stockholm

Överklagad dom

Länsstyrelsens beslut av den 21 december
2016.

Saken

Verksamhetsområde för VA m.m.

I egenskap av ombud för Ekerö kommun får jag härigenom inkomma med följande överklagande av Länsstyrelsens beslut och avge följande yrkanden.

Roslagsvatten

Adress: Box 437, 184 26 Åkersberga | Besöksadress: Sågvägen 2
Telefon vxl: 08-540 835 00
Anna.tengelinskoog@roslagsvatten.se | roslagsvatten.se

Roslagsvatten

YRKANDE

Ekerö kommun yrkar att Mark- och miljödomstolen

1: undanröjer Länsstyrelsens beslut att kommunen skall inrätta verksamhetsområde, samt

2: undanröjer Länsstyrelsens beslut att meddela tidsfrist för när behov enligt § 6 skall vara tillgodosett.

Under punkten 1 yrkas i andra hand att tidsfristen för när verksamhetsområde skall vara inrättat undanröjs samt, för det fall rätten kommer fram till att tidsfrist kan och skall meddelas, i tredje hand att tidsfristen förlängs till tre (3) år efter beslutet vunnit laga kraft.

Under punkten 2 yrkas i andra hand att tidsfristen för när utbyggnaden skall vara färdig förlängs till fem (5) år.

GRUNDER

1: Länsstyrelsen saknar möjlighet att besluta om föreläggande att inrätta verksamhetsområde då Länsstyrelsens tillsyn är begränsad till att kommunen tillgodoser behovet av vattentjänster.

Skulle Länsstyrelsen anses vara behörig att fatta ovan nämnda beslut saknas i vilket fall laga stöd att förena föreläggandet med en tidsfrist.

Roslagsvatten

Skulle Länsstyrelsen anses vara behörig att förena föreläggandet med tidsfrist skall denna i förlängas till tre (3) år, vilket är en tidsfrist som utifrån kommunala strukturer är rimligt att hantera för att ordna tillräckligt underlag samt fatta nödvändiga beslut.

2: Det saknas behov att meddela tidsfrist för när behov enligt § 6 skall vara tillgodosett då det finns en VA-plan som anger tidsplan och ordning för utbyggnad vilket innebär att en tidsgräns inte är nödvändig utan utbyggnad bör istället tillåtas ske när omständigheterna medger detta.

För det fall rätten finner att tidsfrist skall meddelas bör denna sättas i enlighet med VA-plan för att medge en ordnad utbyggnad och därmed i enlighet med VA-planens tidsplan bestämmas till fem (5) år.

OMSTÄNDIGHETER

Aktuell anläggning som drivs av Stavsborgs samfällighetsförening har fram till den 31 december 2016 varit allmänt förklarad enligt lag (1970:244) om allmänna vatten- och avloppstjänster (VAL70).

Anläggningen är en sådan anläggning som avses i 6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) och förhållandena i området är ostridigt sådana att vatten och avlopp behöver ordnas i ett större sammanhang. Allmänt VA är således planerat att byggas ut i området i enlighet med en antagen VA-plan.

Den nuvarande huvudmannen, föreningen, uppfyller inte de krav som ställs enligt 3 § LAV om kommunalt rättsligt bestämmande inflytande.

Fråga är nu om att tillgodose behovet av vattentjänster inom ramen för kommunalt huvudmannaskap.

Roslagsvatten

Verksamhetsområde

Föreläggande

Länsstyrelsen har i dess beslut förelagt kommunen att inrätta verksamhetsområde. Av 51 § LAV framgår att Länsstyrelsen utövar tillsyn "över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster".

Länsstyrelsens mandat är sålunda att förelägga en kommun att tillgodose detta behov. Det framgår inte av paragrafen att Länsstyrelsens tillsynsmandat även omfattar möjligheten att förelägga en kommun att inrätta verksamhetsområde. En Länsstyrelse är således begränsad till att förelägga en kommun att behovet av vattentjänster tillgodoses. Att detta torde innebära att verksamhetsområde inrättas av kommunen innebär inte att Länsstyrelsen har möjlighet att meddela föreläggande om detta. Beslutet att inrätta verksamhetsområde är istället en exklusivt kommunal fråga och kan vare sig beslutas eller föreläggas av Länsstyrelsen. Sålunda skall Länsstyrelsens beslut i denna del undanröjas.

Tidsfrist

Även för det fall Länsstyrelsen skall anses ha mandat att förelägga en kommun att inrätta verksamhetsområde saknas enligt kommunens mening rättsligt stöd för Länsstyrelsen att förelägga kommunen att inom viss tidsfrist inrätta sådant område.

Det mandat för verkställighet som Länsstyrelsen har i denna del är att meddela vite. Av vitets konstruktion följer att detta bör förenas med tidsfrist. I nu

Roslagsvatten

aktuellt ärende har dock inte vite meddelats. Vidare saknas i ärenden enligt 6 § helt anledning att meddela beslut om tidsfrist för inrättandet av verksamhetsområde då syftet med tillsynen är att tillse att föreliggande VA-behov av tillgodoses, inte att verksamhetsområde inrättas inom viss tid. Sammantaget konstateras att det saknas möjlighet att meddela tidsfrist för när verksamhetsområde skall vara inrättat och detta beslut skall således undanröjas.

Tidsfristens längd

För det fall Länsstyrelsen skall anses ha mandat att besluta om tidsfrist för inrättande av verksamhetsområde är den beslutade fristen enligt kommunen för kort. Länsstyrelsen har i dess beslut anfört att den befintliga anläggningen idag uppfyller kraven på en allmän VA-anläggning och att området är konkretiserat. Därmed skulle enligt Länsstyrelsen ett beslut om inrättande av verksamhetsområde kunna genomdrivas på tre månader. Det är dock oklart på vilka grunder detta uttalande vilar. Kommunen har inget material som tyder på att anläggningen uppfyller kraven och att man tänker ta över anläggningen, vilket Länsstyrelsen snarast verkar utgå från. Tvärtom har, såsom Länsstyrelsen självt refererat till på sida 4-5, kommunens utredning kommit fram till att anläggningen inte ska tas över. Sålunda anger utredningen i ärendet att det kommer krävas viss handläggning och beredning för att kunna bestämma verksamhetsområde. Ett sådant beslut behöver passera Ekerövattens styrelse, kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelse och slutligen kommunfullmäktige. Att detta skulle gå att genomföra på tre månader ens om ett färdigt förslag att ta ställning till skulle föreligga föreligger framstår som osannolikt. Med ändring av Länsstyrelsens beslut ska således fristen förlängas till ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Roslagsvatten

Tillgodose behov enligt § 6

Tidsfrist

Beträffande tiden inom vilket behov enligt § 6 skall vara tillgodosett menar kommunen att det i förevarande ärende saknas behov av att meddela sådan frist.

Såsom nämnts ovan förefaller Länsstyrelsen utgå från att Ekerö kommun har för avsikt att ta över befintlig anläggning och därför skulle en tidsfrist om sex månader vara rimligt. Dock konstateras även i denna del att kommunens utredning kommit fram till att anläggningen inte ska tas över. Bedömningen är att anläggningen inte lämpar sig för övertagande, detta bland annat baserat på kravet om att en anläggning ska uppfylla skäligen anspråk på säkerhet.

Frågan om anläggningen ska tas över är inte något som Länsstyrelsen råder över eller har något inflytande över. Det förefaller dock som om Länsstyrelsen i dess beslut påverkats i dess beslutsfattande av att anläggningen varit allmänförklarad och Länsstyrelsen därmed utgått från att anläggningen ska tas över samt anser att en sådan skyldighet skulle finnas när allmänförklaringen upphör. Detta tillbakavisas av Ekerö kommun som menar att det av propositionen tydligt framgår att anläggningen alltjämt är huvudmannens (dvs ägaren som driver anläggningen) ansvar och att det ankommer på denna att under övergångsperioden hitta de praktiska och juridiska lösningar som behövs för den fortsatta driften av anläggningen. (prop. 2005/06:78 s.37). Även om propositionen anger att det i vissa fall kan bli "nödvändigt" med ett kommunalt övertagande så är huvudregeln snarare att anläggningen fortsatt drivs av den tidigare huvudmannen. Att anläggningen varit allmänförklarad har således ingen bäring på vare sig bedömningen av områdets karaktär enligt § 6 eller på

Roslagsvatten

anläggningens äganderätt och drift. Vidare anges i propositionen att Länsstyrelsens uppgift är att "vaka" över att lämpliga lösningar kan åstadkommas, inte att Länsstyrelsen ska genomdriva dessa genom snävt hållna förelägganden som i praktiken tvingar en kommun att som enda praktiskt tillgängliga lösning ta över en anläggning.

Att genom § 51 och en tidsfrist i praktiken tvinga en kommun att ta över en privat anläggning ligger inte inom vare sig lagstiftningens ändamål eller Länsstyrelsens mandat.

Huvudregeln är förvisso att behovet ska tillgodoses snarast. Dock framgår av 17 § LAV att huvudmannen får vänta med att utföra anläggnings- och utbyggandsarbeten om arbetena behöver samordnas och samordningen annars skulle väsentligt försvåras och att den utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

Kommunen har för att avsikt att inom ramen för VA-planen dra fram allmänt VA till området. För detta ändamål finns den VA-plan som Länsstyrelsen lagt till grund för en bedömning samt citerat i beslutet. Då det finns en antagen tidsplan för utbyggnad och en ordning för hur VA ska byggas ut förefaller en tidsfrist som direkt hämmande på kommunens möjlighet att bygga ut på ett sätt som tillgodoser såväl det kommunala självstyret som ekonomiska och miljömässiga skäl. Att forcera en utbyggnad är ur dessa perspektiv inte gynnsamt för någon. Kommunen har upprättat VA-planen för att på ett så snabbt i samordnat sätt som möjligt inom rimliga ekonomiska och miljömässiga hänsyn kunna bygga ut VA till det aktuella området. Denna VA-plan har passerat Länsstyrelsen på remiss och Länsstyrelsen har då inte haft några invändningar mot den turordning och tidsplan som presenterats.

Roslagsvatten

Det saknas därtill behov att meddela tidsfrist då befintlig anläggning idag fyller sin praktiska funktion, vilket även Länsstyrelsen förefaller anse, och kan således drivas ytterligare en tid inom ramen för samfälligheten till dess en ordnad utbyggnad av allmänt VA kan göras. En utbyggand bör istället tillåtas ske i enlighet med 17 § när omständigheterna medger detta inom ramen för de villkor som VA-planen anger (jfr R 1967 not S 319).

Tidsfristens längd

I andra hand, för det fall rätten finner att tidsfrist skall meddelas bör denna sättas i enlighet med VA-plan för att medge en ordnad utbyggnad och därmed bestämmas till den fem (5) år. Detta medger kommunen en möjlighet att bygga ut allmänt VA på ett kontrollerad och strukturerat sätt och i denna hänvisas även till vad som anförts beträffande 17 § ovan.

BEVISNING

Ingen bevisning åberopas i dagsläget, dock kan senare kompletterande uppgifter beträffande anläggningen komma att åberopas. Detta kräver dock att ytterligare utredningsåtgärder vidtas vilket i sig tar viss tid.

BILAGA

Fullmakt

Åkersberga dag som ovan

Mikael Algvere

Datum
2017-01-03

Diarienummer
KS16/253-309

Fullmakt

Ekerö kommun utfärdar fullmakt till Mikael Algvere, VD Ekerövatten AB eller den han utser i hans ställe att företräda Ekerö kommun i mål angående verksamhetsområde för vattentjänster i Stavsborg.

Daniel Lindqvist
Biträdande kommundirektör
Ekerö kommun